

Cesar Millan

Praktische gids voor
een gelukkige hond





Cesar Millan

Praktische gids voor
een gelukkige hond

98 tips en trainingen





CELEBRATING
125
YEARS

De National Geographic Society is een van de grootste wetenschappelijke en educatieve non-profitorganisaties ter wereld. De Society is in 1888 opgericht ter vergroting en verspreiding van geografische kennis, en geeft een beeld van de wereld door middel van haar tijdschriften, boeken, kaarten en interactieve media. *National Geographic Magazine*, het officiële tijdschrift van de Society, verschijnt in 29 talen en wordt maandelijks gelezen door 40 miljoen mensen in alle landen van de wereld. Het National Geographic Channel bereikt 290 miljoen huishoudens in 27 talen in 164 landen. De Society heeft ruim 10.000 onderzoeksprojecten gefinancierd. Bezoek de website van de National Geographic Society op www.nationalgeographic.com of ga naar de Nederlandse website: www.nationalgeographic.nl.

Oorspronkelijke uitgave National Geographic Society. All rights reserved.

Oorspronkelijke titel *Cesar Millan's Short Guide to a Happy Dog*

© 2013 Cesar's Way Inc. All rights reserved. Reproduction of the whole or any part of the contents without permission from the publisher is prohibited.

Nederlandse editie © 2013 Cesar's Way Inc. All rights reserved. Reproduction of the whole or any part of the contents without permission from the publisher is prohibited.

Vertaling Cherie van Gelder

Opmaak binnenwerk Melissa Farris

Zetwerk baqup

ISBN 978 90 488 1775 7

NUR 431

www.dutch-media.nl

www.nationalgeographic.nl/boeken



Dit is een uitgave van G+J Publishing CV en Dutch Media Uitgevers bv.

Geproduceerd in samenwerking met National Geographic.

Inhoud

DANKBETUIGING 7

VOORWOORD 9

HOE DIT BOEK TE GEBRUIKEN 15

EEN 19

De gedachtewereld van de hond

TWEE 33

Cesars natuurlijke hondenwetten

DRIE 53

Negen simpele uitgangspunten voor
een evenwichtige hond

VIER 79

Praktische tips voor iedere roedelleider

VIJF 101

Ik ben niet stout

ZES 147

Op zoek naar de hond die het best bij jou past

ZEVEN 175

Veranderingen in het leven van je hond en jou

ACHT 195

De formules voor tevredenheid

NEGEN 209

Een betere hond, een beter leven

EXTERNE BRONNEN 222

BEELDVERANTWOORDING 224

*Ik draag dit boek op aan alle fans, overal ter wereld.
Zonder hun steun zou ik geen kans krijgen om mensen raad te geven.
Vandaar dat mijn dank uitgaat naar mijn fans voor hun ruimdenkend-
heid en, uiteraard, naar hun bonden die mij gedurende de afgelopen negen
seizoenen Dog Whisperer nooit in de steek hebben gelaten.*

*Daarnaast draag ik dit boek op aan Jabira Dar en Calvin Millan,
die altijd voor me klaarstaan en samen met mij de hele wereld
rondreizen om steeds meer mensen te helpen.
Zonder jullie zou mijn roedel niet compleet zijn.*

Bedankt.



DANKBETUIGING



In de eerste plaats wil ik God danken voor mijn bijzondere gave met honden om te gaan. Daarnaast wil ik ook al mijn medewerkers bedanken, onder wie de mensen bij Cesar Millan Inc., het Dog Psychology Center, Cesar's Way, het National Geographic Channel, Lisa Thomas en Hilary Black van National Geographic Books en Tara King en de Millan Foundation, die zich volledig inzetten voor de opvang, heropvoeding en (her)plaatsing van honden. Speciale dank gaat uit naar Jon Bastian en Bob Aniello, die me hielpen bij het schrijven van dit boek, en naar Amy Briggs, die vrije avonden en weekends opofferde om de tekst te redigeren.

Hoewel ik negen wonderbaarlijke jaren achter de rug heb, ga ik de toekomst met het volste vertrouwen tegemoet, mede dankzij nieuwere medewerkers, zoals het tv-productieteam van *Leader of the Pack*, Steve LeGrice van het tijdschrift *Cesar's Way* en Cheri Lucas, Evo Fisher en Eric Rovner van William Morris Endeavor. Bovendien ben ik dank verschuldigd aan Pomi, die zijn ranch beschikbaar stelde om ons de kans te geven een geweldig programma te maken.

—Cesar Millan

Mijn dank gaat uit naar Stacy en Ted Milner, die me binnenhaalden in de wereld van Cesar, naar al mijn huidige en voormalige collega's bij CMI, Cesar's Way en *Dog Whisperer*, naar Che'Rae Adams en het L.A. Writers Center voor hun inspiratie, steun en vriendschap, en naar mijn eigen roedel, Shadow en Sheeba, dat altijd voor me klaarstaat en me heeft geleerd hun leider te zijn. Ook dank ik Bob Aniello en Dave Rogers voor het geloof en het vertrouwen dat ze in me hebben. En natuurlijk wil ik ook Cesar bedanken, voor alles wat ik in de loop der jaren van hem heb geleerd en voor de kans die hij me heeft geboden werkzaam te zijn op een terrein waarvan ik met hart en ziel houd.

—Jon Bastian

Ik wil graag mijn ouders bedanken, Al en Jean Aniello, die zo vast in inspiratie geloven, mijn gezin – Daryle, Nick en Chris – dat altijd bereid is me de kans te geven mezelf te zijn, ook al worden ze af en toe stapelgek van me, mijn twee broers, Ron en Rick, die altijd voor me klaarstaan en in creatief, moreel en spiritueel opzicht een voorbeeld voor me zijn. En Cesar, omdat ik van hem heb geleerd dat echt alles mogelijk is.

—Bob Aniello

Ik wil Cesar Millan en zijn geweldige medewerkers graag bedanken voor de kans die ze me hebben geboden mee te werken aan dit fantastische project. Bob en Jon worden hartelijk bedankt omdat ze de onderste steen boven haalden om op tijd hun tekst aan te leveren. Jullie zijn met recht een *dream team*: snel, bereid te luisteren en voortdurend ideeën aandragend om een boek beter te maken. Ook mijn man, Crenshaw, en mijn dochter, Diana, worden bedankt. Alles is mogelijk omdat ik weet dat jullie er zijn. Verder dank ik mijn grijze katten (oef!), Colonel en Nellie, voor al dat gespin en al die kopjes. En Hoss, Ralph, Max, Bud en Lucy, want een fijner stel honden kan niemand zich wensen. Ik prijs me gelukkig dat ik mijn leven met jullie mag delen.

—Amy Briggs

VOORWOORD



Ik sta in het rulle woestijnzand terwijl de hakken van mijn schoenen steeds dieper wegzakken in de poreuze ondergrond. Na verloop van tijd voelt het zand rond mijn schoenen aan als een betonnen gietvorm. Het is warm, boven de veertig graden. Ik voel me niet op mijn gemak en kan me nauwelijks bewegen.

Als ik naar de grens tussen de Verenigde Staten en Mexico staar, dringt het ineens tot me door dat ik inmiddels al langer in de vs ben dan ik in Mexico heb gewoond. Het is meer dan tweeëntwintig jaar geleden dat ik op 23 december 1990 illegaal de grens overstak, van Tijuana naar San Ysidro, even ten zuiden van San Diego, Californië. Toen was ik twintig.

Destijds zag de grens er heel anders uit. Er waren minder muren en minder grenspatrouilles, en de woestijn was een vlakte waaraan geen eind leek te komen. Hoewel de omgeving ontzettend veranderd is, herken ik toch de woestijn en de valleien waarin ik twee weken lang in mijn eentje heb rondgezworven voordat ik de oversteek naar San Diego veilig kon maken. Ik kan nog steeds die droge lucht ruiken en de kaalheid voelen van het terrein waar ik me tussen rotsen en struiken moest verbergen om te voorkomen dat ik opgepakt werd. Dat eenzame gevoel zal ik nooit kwijtraken en nu ik hier weer terug ben, dringen de herinneringen aan die ervaring zich nog sterker op. Terwijl ik naar het landschap kijk, vraag ik me af: hoe heb ik dat toch klaargespeeld? Destijds had ik gewoon een droom; ik wilde naar de Verenigde Staten om daar hondentrainer te worden. Toen was het nog een droom, nu is het werkelijkheid. Met dit uitstapje is de cirkel rond.

Het is 13 september 2012 en ik ben terug in San Ysidro op dezelfde plek waar ik illegaal de grens over kwam. Alleen ben ik niet langer de eenzame en bange immigrant. Mijn droom is uitgekomen, dus ik ben hier met een volledige cameraploeg, een fotograaf en mijn productiemanager Allegra Pickett. Ik ben hier niet te voet naartoe gekomen, zwervend door de woestijn, maar in een comfortabele SUV van National Geographic Television, voor een documentaire over mijn leven. Het is een onwerkelijk gevoel en het feit dat een tv-zender mijn levensverhaal interessant genoeg vindt om het met andere mensen te delen, maakt me nederig en een tikje onbehaaglijk.

Terwijl de camera's draaien, verzamelt zich een eindje verderop een groep nieuwsgierige toeschouwers en fans. De meeste mensen blijken me wel te kennen. Een paar roepen in het Spaans: *'El Encantador de Perros'* (vrij vertaald: 'De man die honden betovert', de titel van *Dog Whisperer* in Mexico). Tijdens draaipauzes loop ik naar hen toe om een praatje te maken en wat handtekeningen uit te delen. Ik sta te kijken van de diversiteit van de groep, die een goede weerspiegeling is van de brede schare fans van het tv-programma, dat in meer dan honderd landen wordt uitgezonden. Er is een Canadese mevrouw van in de zestig die zegt dat ze alle 167 afleveringen van *Dog Whisperer* heeft gezien, een gezin uit Seattle, een meneer uit Argentinië die me in vertrouwen meedeelt dat hij bepaalde dingen uit mijn hondensychologie heeft gebruikt bij de opvoeding van zijn eigen kinderen, en een jong gezin uit Londen dat me vertelt dat ze in maart 2010 bij een van de optredens van mijn 'Cesar Millan Live'-tournee zijn geweest.

Terwijl ik bij de grens sta te luisteren naar die fans, dringt het tot me door dat ik – ook al ben ik geboren en getogen in Mexico en heb ik in 2009 het Amerikaanse staatsburgerschap gekregen – niet behoort tot een land dat afgebakend wordt door grenzen, gebied of taal. Ik behoort tot een wereldwijde gemeenschap van mensen die van honden houden. Dat is mijn roedel. Ik hoor bij hen... en bij hun honden. En er zijn meer dan 400 miljoen honden en meer dan 1 miljard mensen in deze wereldwijde roedel



Terug naar waar het allemaal begon: in 2012 stond ik weer aan de grens in de buurt van San Ysidro, Californië.

die hun leven delen met een hond. Mijn rol in deze enorme gemeenschap is die van de roedelleider.

Het is een voorrecht dat ik heel serieus neem. Als roedelleider wordt van mij verwacht dat ik bescherming en leiding geef. Natuurlijk komen de meeste mensen naar me toe omdat ze een oplossing zoeken voor de

problemen met hun hond. Gedurende die negen seizoenen *Dog Whisperer* heb ik laten zien hoe elke vorm van wangedrag bij honden van alle mogelijke rassen gecorrigeerd kan worden, en daarbij ben ik op vrijwel elke fout gestuit die mensen kunnen maken bij de verzorging van hun hond. Maar mijn rol als roedelleider is voor mij inmiddels belangrijker geworden. Zo belangrijk dat ik heb besloten om na negen seizoenen een eind te maken aan *Dog Whisperer* en met een nieuw tv-programma te komen, *Cesar Millan's Leader of the Pack*.

Terwijl het programma *Dog Whisperer* voornamelijk om heropvoeding draaide, gaat het bij *Leader of the Pack* over opvang en herplaatsing. Het is het verhaal van in de steek gelaten dieren die een tweede kans krijgen. Een verhaal over heropvoeding en plaatsing bij een geschikt gezin. Voor veel van de honden in het programma is dit hun laatste kans. In mijn rol als roedelleider zoek ik een nieuw huis voor die fantastische dieren, waarbij ik hun nieuwe gezinnen de juiste hulpmiddelen geef om voor hen te zorgen. Er zijn slechts een paar mensen op onze aarde die zich hondenfluisteraar kunnen noemen, maar iedereen kan een roedelleider worden.

Deze nieuwe doelstelling heeft me ertoe gebracht dit boek te schrijven, dat mensen kan helpen een roedelleider te worden op dezelfde manier als ik dat heb gedaan. Nu ik erover nadenk, ben ik eigenlijk al tweeëntwintig jaar bezig geweest met deze handleiding. Het is een combinatie van alles wat ik uit ondervinding heb opgestoken over hondenpsychologie en -training in één simpel, gemakkelijk te lezen boek.

Ik leg uit hoe je op de gemakkelijkste manier als hond met je hond kunt communiceren in plaats van als mens. Ik vertel hoe duizenden jaren evolutie en menselijke bemoeienis met genetische voortplanting onze viervoeters hebben beïnvloed. Vervolgens worden de 'natuurlijke hondenwetten' op een rijtje gezet en wordt verklaard wat de gevolgen daarvan zijn voor het gedrag en de denkwijze van de hond. In hoofdstuk 3 krijgen jullie mijn 'negen simpele uitgangspunten om een evenwichtige hond te krijgen'



Ik heb veel geleerd van Junior, mijn voornaamste assistent.

voorgescheteld: intuïtieve hulpmiddeltjes die je kunnen helpen bij het opvoeden van je hond tot een gezond, blij en evenwichtig dier. Het zijn dezelfde beginselen en aanpak die ik heb gehanteerd bij mijn eigen roedel en bij mijn heropvoedingswerk. De daaropvolgende hoofdstukken bevatten allemaal belangrijke lessen en aanbevelingen voor het vinden van de juiste hond, het aanpassen aan veranderende levensomstandigheden en het corrigeren van het doorsnee wangedrag. Daarna ga ik diep in op elk probleem en de oplossing ervoor, zodat de stof gemakkelijk te volgen en op te zoeken is.

Daar komt nog bij dat ik tussendoor vertel wat ik bij mijn werk met honden en uit eigen ervaring heb geleerd over de menselijke natuur. Daar zullen we in de laatste hoofdstukken wat nader op ingaan, want dan vertel ik jullie het inspirerende verhaal van verschillende mensen – inclusief dat van mijzelf – wier leven voorgoed veranderde door de inbreng van

een trouwe viervoeter. Voor het eerst zal ik ook uit de doeken doen wat ik heb opgestoken van mijn werk met mensen zoals Jillian Michaels, de persoonlijke levenscoach en ster van het tv-programma *The Biggest Loser*. Die mensen zijn heel erg veranderd door het toepassen van de natuurlijke hondenwetten, de simpele uitgangspunten en de aanpak voor roedelleiders die ik in de loop der jaren heb ontwikkeld door mens en dier te helpen om eendracht te vinden.

En natuurlijk maken jullie door dit hele boek heen kennis met honden. Obsessieve honden. Agressieve honden. Honden die door hun baasjes dusdanig ‘vermenselijkt’ werden dat ze volledig uit hun evenwicht raakten. Met als gevolg dat ze alleen nog maar in een kooi of een afgesloten ruimte gehouden konden worden of dat hun baasjes – de mensen die in feite het probleem zelf veroorzaakt hadden – afstand van hen moesten doen. Jullie krijgen ook verhalen te horen over speciale honden uit mijn nieuwe programma, *Cesar Millan's Leader of the Pack*. Daarbij kunnen jullie zien hoe al deze honden dankzij de methoden die in dit boek aan de orde komen niet alleen hun evenwicht hervonden, maar ook bij nieuwe, liefdevolle gezinnen werden geplaatst.

Aan het eind van *Een praktische gids voor een gelukkige hond* hebben jullie samen met mij een verkenningstocht gemaakt naar het hart en het brein van een hond. Daarbij zullen jullie veel geleerd hebben over de manier waarop het brein van een hond werkt en hoe jullie een goede roedelleider voor je eigen hond kunnen worden.

En als ik mijn werk als roedelleider goed heb gedaan, zullen jullie ook meer begrip hebben voor alles wat jullie eigen leven onevenwichtig maakt en hopelijk ook voor hoe jullie beter kunnen voldoen aan de behoeften van je eigen roedel.

Ik hoop en vertrouw dat jullie uit dit boek dingen opsteken die de verhoudingen met je hond, je gezin en je omgeving zullen verbeteren en verrijken. Welkom bij het roedel.

HOE DIT BOEK TE GEBRUIKEN



Voordat je begint te lezen, is het verstandig alle vooroordelen opzij te zetten. Ik realiseer me dat ik soms woorden gebruik waaraan mensen een hekel hebben. Uit ervaring weet ik dat met name ‘dominantie’ en ‘gezag’ de meeste weerstand oproepen. Ik denk dat sommige mensen dit soort termen als onprettig ervaren omdat ze er een negatieve betekenis aan hechten. Ik wil de kans graag aangrijpen om uit te leggen waarom dit voor mij neutrale begrippen zijn, af en toe zelfs positief en in ieder geval noodzakelijk.

Ik krijg vaak de vraag wat ik precies met die woorden bedoel. Het schijnt dat ze in het Engels, vooral in de Verenigde Staten, negatieve gevoelens oproepen. Niemand heeft behoefte aan een partner of een werkgever die voortdurend ‘gezag’ uitoefent, en het begrip ‘dominantie’ wordt altijd geassocieerd met het volledig overheersen of onder de voet lopen van een vijand.

Als ik deze woorden gebruik, bedoel ik daar iets heel anders mee. Het woord ‘dominantie’ komt van het Latijnse *dominus*, dat heel simpel ‘meester’ betekent. Wat mij dus doet denken aan het Spaanse *maestro*, dat weer gewoon ‘onderwijzer’ betekent. In andere talen

wordt ‘maestro’ vaak gebruikt voor de dirigent van een orkest, en dat is een veel plezieriger associatie met het woord ‘dominantie’, want een dirigent doet iets wat de dominante hond in een roedel ook doet: leidinggeven.

Het tweede woord dat vaak verkeerd wordt begrepen, is ‘gezag’. Als ik dat in dit boek gebruik, verwijs ik naar het beginnen, veranderen en staken van bepaald gedrag in opdracht van anderen. Als een onderwijzer tegen zijn leerlingen zegt dat ze met een taak moeten beginnen of dat ze hun pen moeten neerleggen als ze klaar zijn, dan oefent hij gezag uit. Als een verkeersagent het verkeer omleidt in verband met een ongeluk – waardoor je dus een andere route moet kiezen –, dan is dat ook een vorm van gezag. In jouw verstandhouding met je hond dien jij, als mens, te bepalen wanneer iets begint, verandert en ophoudt. Als het daarentegen je hond is die dat soort beslissingen neemt, heb jij dus geen gezag over het dier. En als roedelleider hoor je gezag te hebben.

Als je hond bij het uitlaten voor je uit wil lopen, moet je op je strepen gaan staan – gezag uitoefenen – door van richting te veranderen. Als je hond iets doet wat jou niet bevalt, moet je daar een eind aan maken. Door te corrigeren. Voordat je je hond iets geeft wat het dier fijn vindt – uitlaten, voedsel, water, genegenheid – wacht je tot hij zich gedraagt zoals jij dat wilt, op een kalme, gedweë manier. De hond krijgt pas zijn of haar zin als jij zover bent en nooit als het dier het initiatief neemt.

Ik ben ervan overtuigd dat je pas een roedelleider kunt worden als je deze begrippen – gezag en dominantie – accepteert. Het is cruciaal dat je die leert aanvaarden zoals ik ze bedoel. Want als mensen bijzonder negatieve gevoelens krijgen bij het lezen van bepaalde woorden, kan dat een emotionele reactie veroorzaken – soms zelfs een afwerende reactie – waardoor begrip uitblijft. Let bij het lezen van dit boek dan ook goed op je emoties en stop bij elk woord dat je als onprettig ervaart. Onderstreep dat woord en vraag je vervolgens af waarom het die reactie oproept.

Probeer dat nu ook bij ‘gezag’ en ‘dominantie’. Wat betekenen deze woorden precies voor je? Roepen ze positieve of negatieve gevoelens op? En waarom precies? Probeer voor elk woord dat je vervelend vindt een synoniem te vinden dat je meer aanspreekt. Veel mensen krijgen bijvoorbeeld bij het woord ‘hitte’ een naar gevoel, terwijl ‘warmte’ misschien positiever overkomt – de verzengende hitte van de woestijn in de zomer tegenover een open haard en een gezellig samenzijn tijdens de feestdagen.

Voor honden hebben woorden geen enkele betekenis. Het zijn niet meer dan klanken en stembuigingen. Dat geldt ook voor de namen waarmee we ze roepen. Honden communiceren door middel van energie en luisteren het best naar ons als we kalm en zelfverzekerd zijn. Om kalm te worden moeten we allereerst onze menselijke emoties leren beheersen, vooral de gevoelens die onze energie aantasten, zoals twijfel, angst of onzekerheid. Als bepaalde woorden dit soort emoties bij je oproepen, moet je die negatieve gevoelens neutraliseren door na te gaan waarom je daar op die manier op reageert. Daarna moet je dat soort associaties loskoppelen van die woorden en/of ze vervangen door synoniemen waarop je niet zo negatief reageert.

Angst moet wijken voor begrip, en de bedoeling van dit boek is je zo veel mogelijk begrip bij te brengen. Kalm worden is echter iets wat je zelf voor elkaar moet zien te krijgen. Als je bereid bent mee te werken en al je vooroordelen opzij te zetten, zul je ook leren kalm te worden, waardoor je instinctief gaat beseffen hoe je van je hond een evenwichtig dier maakt.





EEN

De gedachtewereld van de hond



Nu we op weg zijn jou en je hond een gelukkiger leven te bezorgen, kunnen we het best beginnen met een blik op de wereld door zijn ogen, of liever: de lucht van de wereld op te snuiven door zijn neus. Je moet eerst proberen inzicht te krijgen in en begrip voor de gedachtewereld van een hond.

Heb je je weleens afgevraagd wat je hond denkt als hij jou zit aan te staren? Je geeft hem commando's als 'zit', 'rustig', of 'van de bank' en als hij een evenwichtige hond is, doet hij dat ook, maar wat gaat er onder-tussen in zijn hoofd om? Nieuwsgierigheid, niets anders. Het brein van een hond is iets heel bijzonders. Dat vertelt hem wat zich in de wereld afspeelt en wat hij daarmee moet doen. Daarnaast helpt het hem ook erachter te komen hoe hij jou, zijn baasje, tevreden kan maken.

Honden doen niets liever dan het mensen naar de zin maken. Ze begrijpen instinctief dat mensen heel belangrijk voor hen zijn en dat aan vrijwel al hun behoeften zal worden voldaan als ze een mens vertrouwen schenken. Het gevolg daarvan is dat een hond zijn uiterste best zal doen mensen tevreden te houden, en dat staat in hun hersens gegrift.

Honden kunnen zich bijzonder goed aanpassen, maar dit verlangen om te behagen is een tweesnijdend zwaard. Als je wilt dat je hond

zich gedraagt als een hulpbehoevend kind, zal de hond zich uiteindelijk inderdaad zo gaan gedragen, ook al druist dat recht tegen zijn natuurlijke instinct in. Aan de ene kant kan dat verlangen te behagen ervoor zorgen dat een hond een lief huisdier of een toegewijde hulphond wordt, maar aan de andere kant kan het ook voor grote problemen zorgen. Als honden hun best gaan doen om zich aan te passen aan wensen van hun baas die voor hen tegennatuurlijk zijn, kunnen ze uit hun evenwicht raken.

Begrip voor de manier waarop het brein van je hond werkt, kan je niet alleen helpen je hond beter te begrijpen, maar ook om een betere roedeleider te worden door je hond alles te geven wat het dier nodig heeft om gezond, blij en evenwichtig te zijn.

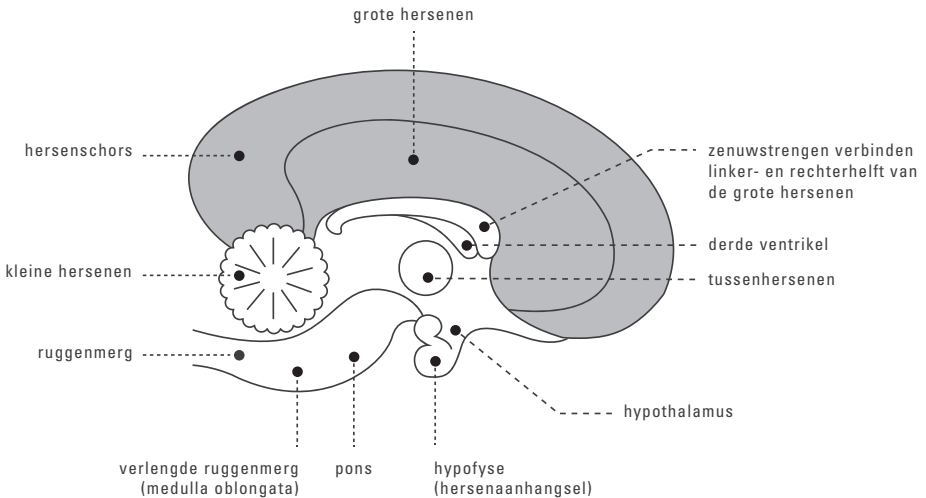
► Het brein van je hond

De hersenen van een hond hebben veel brandstof nodig om goed te werken. Hoewel de hersenen van een gemiddelde hond niet meer wegen dan een half procent van het totale lichaamsgewicht, gaat er meer dan 20 procent van het bloed naartoe dat door het hart wordt uitgedrukt.

De hersenen van een hond zijn verantwoordelijk voor het verwerken van en het reageren op alle informatie en signalen die ze van de diverse zintuigen ontvangen. Simpel gezegd is het brein van een hond een soort snelweg voor zintuiglijke informatie. En de manier waarop een hond op al die signalen reageert, wordt bepaald door de samenstelling van het genetische profiel. Maar dat betekent niet dat honden altijd op dezelfde manier op dezelfde prikkels reageren.

De anatomie van hondenhersenen is hetzelfde als die van de hersenen van de meeste zoogdieren. De grote hersenen regelen kennis, emoties en gedrag. De kleine hersenen sturen de spieren aan en de hersenstam is verantwoordelijk voor het perifere zenuwstelsel.

ANATOMIE VAN DE HERSENEN VAN EEN HOND



Een ander deel van de hersenen, het zogeheten limbisch systeem, lijkt het gebied te zijn dat het geheugen regelt.

Een hond leert zijn relatie met zijn omgeving kennen door middel van het limbisch systeem, dat wordt gevoed door zijn zintuigen: reuk, gehoor, gezicht, tastzin en smaak.

► Instinct versus training

Afen toe staat wat een hond 'instinctief' wil doen lijnrecht tegenover dat wat wij van hem verlangen. Dit getouwtrek speelt zich af in het limbisch systeem van de hondenhersenen. De meeste manieren om een hond af te richten concentreren zich op het terugdringen van het natuurlijk lim-

bisch systeem, ofwel door hem te belonen omdat hij ons gehoorzaamt en zijn instinct negeert, ofwel door een hond te straffen omdat hij gehoor geeft aan zijn instinct.

Tegenwoordig zijn de meeste hondentrainingen gebaseerd op deze twee manieren van aanpak: africhten door middel van beloningen of africhten door middel van straffen. Ik heb bij mijn heropvoedingswerk technieken uit beide methoden gebruikt en ik raad iedereen altijd aan om de methode te hanteren die het best past bij jou en je hond. In plaats van me op één specifieke methode of formule te concentreren probeer ik altijd mijn aanpak te baseren op die ene hond die ik voor me heb.

Africhten is een kwestie van bepaalde technieken toepassen. In mijn Dog Psychology Center (DPC) geef ik cursussen waarbij de meeste technieken die hondentrainers tegenwoordig toepassen worden gebruikt, zoals klikkertraining en op beloning gerichte training. Er wordt vaak beweerd dat ik bij mijn training geen gebruik maak van de klikkertechniek, maar het *tyj*-geluid dat ik met mijn mond maak bij het heropvoeden van een hond werkt op dezelfde manier als een klikker. Daarbij wordt een geluid geassocieerd met een bepaald gedrag dat ik van de hond verlang. En ik heb ook wel degelijk gebruikgemaakt van iets lekkers om angstige honden zover te krijgen dat ze ontspannen aan een heropvoedingssessie beginnen.

Tijdens trainingscursussen in het Dog Psychology Center hoor ik trainers vaak onderling discussiëren en zelfs ruziemaken over welke techniek het best is voor een bepaalde situatie. Als ze dan mijn mening willen horen, ga ik altijd terug naar de basis: besef wat die bepaalde hond nodig heeft, zorg ervoor dat de hond zich richt op gezonde activiteiten en laat voortdurend en duidelijk merken dat jij de baas bent.

Het maakt niet uit of je iets lekkers, een klikker of discipline gebruikt om het gedrag te bewerkstelligen waar je op uit bent, zolang dat gedrag maar natuurlijk is.